

37. Perjantaina 4 päivänä huhtikuuta 1997

kello 13

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Kolmas käsittely

1) Hallituksen esitys telemarkkinalaiksi ja laiksi telehallinnosta annetun lain muuttamisesta 1048

Hallituksen esitys 163/1996 vp
Liikennevaliokunnan mietintö 1/1997 vp
Lakialoite 16/1996 vp

Toinen käsittely

2) Hallituksen esitys kansaneläkelaitoksen hoitamien etuuslakien muutoksenhaku, itseoikaisua, päätöksen poistamista ja virheen korjaamista koskevien säännösten muuttamisesta 1049

Hallituksen esitys 7/1997 vp
Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö 5/1997 vp

Ainoa käsittely

3) Hallitusmuodon 36 c §:ssä tarkoitettujen valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuudet (ministeri Auran osalta)

Valtioneuvoston kirjelmä VN 2/1997 vp

Toinen käsittely

4) Hallituksen esitys Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 1050

Hallituksen esitys 5/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 3/1997 vp

5) Hallituksen esitys Venäjän federaation kanssa rautatieyhdyshuhtikuuta tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Hallituksen esitys 246/1996 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 5/1997 vp

6) Hallituksen esitys laiksi Imatran Voima -konsernille kantaverkkoomaisuuden myynnistä myönnettävistä veronhuojenuksista

Hallituksen esitys 237/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 1/1997 vp

7) Hallituksen esitys laeiksi elinkeinotulon verottamisesta annetun lain ja varallisuusverolain 34 §:n muuttamisesta 1057

Hallituksen esitys 249/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 2/1997 vp

Mietintöjen pöydällepano

8) Hallituksen esitys laiksi työeläkeva-
kuutusyhtiöistä ja eräksi siihen liittyviksi
laeiksi 1057

Hallituksen esitys 255/1996 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen mietintö 6/
1997 vp

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenuudossa merkitään poissa oleviksi toinen varapuhemies Törnqvist sekä edustajat Alaranta, Alho, Andersson J., Anttila U., Biaudet, Brax, Hellberg, Huotari, HUUHTANEN, Ihamäki, Joenpalo, Juurola, Jäätteenmäki, Kaarilahti, Kalli, Kautto, Kempainen, Koistinen, Kokkonen, Korkeaoja, Krohn, Kuoppa, Laitinen, Luhtanen, Lämsä, Löf, Manninen, Mönkäre, Ojala A., Partanen, Peltomo, Perho, Pietikäinen M., Pohjola M., Polvi, Pulliainen, Rajamäki, Rask, Rosendahl, Saapunki, Savela, Skinnari, Soininvaara, Suhola, Tahvanainen, Tiuri, Vehkaoja, Viljamaa, Wahlström ja Wide-roos.

Ilmoitusasiat:**Lomanpyynnöt**

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä virkatehtävien takia edustajat Alho ja Wahlström sekä yksityisasioiden takia edustajat J. Andersson, Joenpalo, Kaarilahti, Koistinen, Polvi, Pulliainen, Rajamäki ja Savela.

Uusi edustaja

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että Tuusulasta oleva rakennusmestari, yrittäjä Juhani Sjöblom, joka varamiehenä Uudenmaan läänin vaalipiiristä tulee eduskunnan jäseneksi edustajantoimesta vapautuksen saaneen, Uudenmaan läänin maaherraksi nimitetyn edustaja Tuula Linnainmaan sijaan, on tänään esittänyt minulle tänä päivänä asianmukaisesti tarkastetun ja hyväksytyyn edustajanvaltakirjansa ja on siten oikeutettu ryhtymään edustajantointaan hoitamaan.

Ed. Sjöblom merkitään läsnä olevaksi.

Kirjalliset kysymykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuna, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 76, 80, 104, 112—118 ja 120. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:**1) Hallituksen esitys telemarkkinalaiksi ja laiksi telehallinnosta annetun lain muuttamisesta**

Kolmas käsittely
Hallituksen esitys 163/1996 vp
Liikennevaliokunnan mietintö 1/1997 vp
Lakialoite 16/1996 vp

P u h e m i e s : Toisessa käsittelyssä päätetyt, hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset voidaan nyt hyväksyä tai hylätä. Eilen pidetyssä varsinaisessa täysistunnossa julistettiin keskustelu asiasta päättyneeksi.

Keskustelussa on ed. Räsänen ed. Kankaan-
niemen kannattamana ehdottanut perusteluissa lausuttavaksi: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy tutkimaan nykyistä tehokkaampia keinoja torjua ns. eroottisten puhelinpalveluiden erityisesti lapsiin kohdistuvia haittoja ja selvittää mahdollisuudet tehdä näiden palveluiden saaminen käyttäjän ja teleyrityksen välisen sopimuksen varaiseksi.”

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Toisessa käsittelyssä päätetyt lakiehdotukset hyväksytään.

Eduskunta pysyy toisessa käsittelyssä teke-
mässään päätöksessä lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä.

Lakiehdotusten kolmas käsittely julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Lopuksi on päätettävä perus-
teluja koskevasta ehdotuksesta.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Räsänen ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 64 jaa- ja 74 ei-ääntä; poissa 61. (Ään. 1)

Eduskunta on hyväksynyt ed. Räsänen ehdotuksen.

Asia on loppuun käsitelty.

2) Hallituksen esitys kansaneläkelaitoksen hoitamien etuuslakien muutoksenhakua, itseoikaisua, päätöksen poistamista ja virheen korjaamista koskevien säännösten muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 7/1997 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuslaitoksen mietintö 5/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuslaitoksen mietintö n:o 5. Eilen pidetyssä varsinaisessa täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu asiasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy 1. lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

30 b, 42 b ja 79 § hyväksytään keskustelutta.

88 a §

Keskustelu:

Ed. H y s s ä l ä : Arvoisa rouva puhemies! Ehdotan, että pykälä saa vastalauseessa olevan muodon.

Ed. R e h u l a : Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Hyssälän tekemää ehdotusta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

P u h e m i e s : Keskustelussa on ed. Hyssälä ed. Rehulan kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksyttäisiin vastalauseen mukaisena.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Mietintö ”jaa”, ed. Hyssälän ehdotus ”ei”.

P u h e m i e s : Äänestyksessä on annettu 103 jaa- ja 45 ei-ääntä; poissa 51. (Ään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Voimaantulosäännös, johtolause ja nimike hyväksytään keskustelutta.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

2. lakiehdotuksen 28, 52, 53, 53 a, 54 a, 55, 56, 56 a, 57 ja 69 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

3. lakiehdotuksen 31, 40, 40 a, 40 b, 41, 43, 43 a ja 45 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

4. lakiehdotuksen 30, 31, 31 a, 33 ja 33 a § ja 6 luvun otsikko sekä 35 ja 39 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

5. lakiehdotuksen 22, 23, 25, 26 ja 32 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

6. lakiehdotuksen 8, 8 a—8 e, 11 ja 14 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

7. lakiehdotuksen 28, 28 a—28 d, 30 ja 30 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

8. lakiehdotuksen 14, 15 ja 15 a—15 d §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

9. lakiehdotuksen 18, 19 ja 19 a—19 d §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

10. lakiehdotuksen 21, 22 ja 22 a—22 d §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

11. lakiehdotuksen 10—12, 12 a, 13 ja 13 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

12. lakiehdotuksen 18, 19, 20, 20 a, 21 ja 21 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

13. lakiehdotuksen 19 §, 20, 21, 21 a, 22 ja 22 a § ja 8 luvun otsikko, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike,

14. lakiehdotuksen 27, 29, 30, 30 a, 31 ja 31 a §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä

15. lakiehdotuksen 13 ja 14 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

3) Hallitusmuodon 36 c §:ssä tarkoitettut valtioneuvoston jäsenten sidonnaisuudet (ministeri Auran osalta)

Ainoa käsittely
Valtioneuvoston kirjelmä 2/1997 vp

P u h e m i e s : Esitellään päiväjärjestyksen 3) asiana oleva hallitusmuodon 36 c §:ssä tarkoitettu valtioneuvoston jäsenen selvitys sidonnaisuuksistaan.

Käsittelyn pohjana on 3 päivänä huhtikuuta 1997 päivätty valtioneuvoston kirjelmä sekä siihen liittyvä liikenneministeri Auran selvitys sidonnaisuuksistaan. Kirjelmä perustuu valtiopäiväjärjestyksen 38 b §:ään, jonka mukaan eduskunta ei tee päätöstä kirjelmän johdosta.

Keskustelua ei synny.

Asia on loppuun käsitelty.

4) Hallituksen esitys Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 5/1997 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 3/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 3. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—3 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

5) Hallituksen esitys Venäjän federaation kanssa rautatieyhdyksliikenteestä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 246/1996 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 5/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 5. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—3 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

6) Hallituksen esitys laiksi Imatran Voima -konsernille kantaverkko-omaisuuden myynnistä myönnettävistä veronhuojennuksista

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 237/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 1/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 1. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsitteilyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. Ala - Nissilä : Arvoisa rouva puhemies! Viime aikoina on paljon keskusteltu verovähennyksistä ja verokannustimista. Niihin on sinällään suhtauduttava myönteisesti. Nyt on kuitenkin esillä sellainen verovähennys ja verokannustin, johon mielestämme ei ole perusteita. Päinvastoin, tämä 600 miljoonaa markkaa, mikä myönnetään lähinnä Imatran Voima -konsernille, on perusteeton verokevennys väärään paikkaan.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Imatran Voima -konsernille kantaverkko-omaisuuden myynnistä myönnettävistä veronhuojennuksista perustuu sinällään poikkeukselliseen puitesopimukseen. Sen ovat tehneet Imatran Voima Oy, Pohjolan Voima Oy ja kauppa- ja teollisuusministeriö. Keskeisessä roolissa oli vuonna 95 tehdystä sopimuksessa Suomen valtion omistama Imatran Voima, joka on ollut valtion kanssa neuvotteluosapuolena.

Uuden sähkömarkkinalain seurauksena yhden valtakunnallisen kantaverkon perustaminen on sinällään käynyt tarpeelliseksi. Jokaiselle sähkömarkkinaosapuolelle on turvattava tasavertaiset edellytykset. On lähdettävä myös siitä, että verkkotoiminta ei saa vääristää kilpailutilannetta jonkun tai joidenkin toimijoiden hyväksi.

Tässä järjestelyssä kantaverkko toteutetaan siirtämällä kaupalla IVOn ja Pohjolan Voiman verkot yhdeksi kantaverkoksi. Kauppahinta on varsin mittava 5 350 miljoonaa markkaa. Perusteena kauppahinnalle on kantaverkkotoiminnasta odotettavissa oleva tuottoarvo, joka sinällään on laskettu monopoliluonteisen toiminnan perusteella kertyvistä tuotoista. Valtaosan tästä

kauppahinnasta, yli 4 miljardia markkaa, kuittaa IVO. Velattoman kantaverkon myynti tuottaa IVOlle siis varsin mittavan myyntivoiton.

Hallitus esittää, että erillisellä lailla nyt IVOlle siis myönnettäisiin myyntivoitosta yli 600 miljoonan markan suuruinen veronkevennys. Kevennys siis tarkoittaa sitä, että puolet myyntivoiton verosta annettaisiin anteeksi.

Mielestämme tämä veronhuojennus, kuten tässä vastalauseessa, jonka keskustan ja kristillisen liiton edustajat ovat allekirjoittaneet, on todettu, ei ole perusteltu. Niin kansantalouden kuin myös työllisyyden kannalta voidaan osoittaa todella monia perustellumpia veronkevennyskohteita tämän päivän Suomessa. Meillä on puhuttu siitä, että voitaisiin verokevennyksillä kannustaa kotityötä. Sehän pitäisi toteuttaa hyvin nopeasti. On puhuttu siitä, että pitäisi työmatkavähennystä korottaa. Näitä ei ole tehty. Sen sijaan ministeri Alho on kunnostautunut luomalla epävarmuutta vapaaehtoisen eläke-säästämisen ympärille. Tämän veronkevennyksen hän haluaisi karsia.

Kun täällä on ed. Zyskowitzin paikalla, joka kantaa vastuuta kokoomuksen eduskuntaryhmän toiminnasta, niin kyllä minä ihmettelen, että jos verokevennyksiä annetaan, onko tämä nyt se oikea paikka, mihin 600 miljoonaa pitää käyttää, IVOlle, suurelle valtionyhtiölle. Eikö päinvastoin pitäisi kotityöhön taikka matkavähennyksiin käyttää verokevennystä ja eikö myös tällainen vapaaehtoisen eläkevakuuttamisen ympärille luotu epävarmuus tämän verovähennyksen leikkaamisesta pitäisi nopeasti siirtää syrjään, jos tehtäisiin oikeata veropolitiikkaa?

Tämän lakiesityksen perusteluissa todetaan, että esityksen mukainen verohelpotus merkitsisi valtiolle 327 miljoonan markan menetyksiä verotuloissa ja vastaavasti kuntien osalta menetykset olisivat vastaavasti 282 miljoonaa ja seurakuntien osalta 21 miljoonaa. Kuntien kannalta tämä tilanne ei ole hyväksyttävä eikä ymmärrettävä verotuloista luopuminen valtion ja sen omistaman yhtiön yksipuolisella sopimuksella ilman, että kuntia olisi missään vaiheessa kuultu tämän asian käsittelyn yhteydessä. Sen lisäksi, että kunnat menettävät verotuloja liki 300 miljoonaa markkaa, pääosin kuntien omistamat sähköyhtiöt joutuvat maksamaan uudestaan jo kertaalleen rahoittamansa kantaverkon.

IVOn puolelta veronhuojennusten perusteluna on esitetty, että ilman puitesopimuksen mukaista järjestelyä verotulot jäisivät kokonaan saamatta ja että tällaista kantaverkkoa ei syn-

tyisi. Tällaiset perustelut ovat kyllä arveluttavia.

Nyt esillä olevalle ratkaisumallille nimittäin olisi ollut sähkömarkkinoiden kannalta käypä vaihtoehto ilman kyseenalaisia tukitoimenpiteitä. Luontevaa olisi ollut, kuten esimerkiksi Kuntaliitto on erittäin kriittisessä arviossaan tämän lain osalta esittänyt, että valtio IVO:n omistajana olisi aidosti eriyttänyt kantaverkkotoiminnan omaksi yhtiöksi, minkä jälkeen muodostettaisiin fuusio Teollisuuden Voimansiirto Oy:n kanssa. Tämän vaihtoehdon etuna olisivat ainakin seuraavat näkökohdat.

Kantaverkosta muodostuisi tavoitteiden mukaisesti toimiva, tehokas ja kustannuksiltaan edullinen sekä kaikille toimijoille tasapuolinen markkinapaikka. IVO:n määräävä markkina-asema ei kohtuuttomasti vahvistuisi. Kohtuullisella siirtohinnalla valtio ja kunnat saisivat jatkossakin niille kuuluvia verotuloja ja välttyttäisiin kuuden miljardin markan lisärahoitustarpeelta kantaverkkotoiminnassa.

Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys ajaa yksipuolisesti sähkön suurtuottajien ja sähkön suurluttajien etuja. Siitä syntyy haittaa useille tahoille. Esityksen toteuttaminen aiheuttaa kunnille verotulojen menetyksiä lähes 300 miljoonaa markkaa ilman, että kuntia olisi missään vaiheessa tämän lakiesityksen valmistelussa kuultu. Kantaverkkoyhtiön toiminnan rahoittajiksi tulevat nyt kantaverkon rakentamisen jo kertaalleen rahoittaneet pääosin kuntien omistamat sähköyhtiöt sekä viime kädessä niiden asiakkaina olevat tavalliset sähkönkäyttäjät. Mielestäni hallitus nyt antaa verovähennyksiä aivan väärään paikkaan. Tässä yhteiskunnassa pitäisi kannustaa työllisyyttä ja rakentaa oikeudenmukaisuutta eikä antaa verokevennyksiä valtion omalle, sen sataprosenttisesti omistamalle yhtiölle.

Ed. Zyskowitz (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tälle esillä olevalle IVO:n verohuojennukselle on aivan omat syynsä, jotka ed. Ala-Nissillä erinomaisen hyvin tietää. Mutta kun hän haastoi minut kokoomuksen puolesta keskusteluun verokevennyksistä, niin haluan tässäkin yhteydessä todeta, että kokoomus ei kannata niinkään verokevennyksiä kuin verojen kevennyksiä, tuloverotuksen keventämistä. Siitähän keskusta veroeksperttinsä Mauri Pekkarisen johdolla meitä syytti, kun käsiteltiin tämän vuoden budjettia, että hallitus kokoomus etunenässä oli tehnyt vaalitempun alentamalla kansalaisten verorasitusta. Tämä on meidän lin-

jamme. Pyrimme kansalaisten tuloverotuksen keventämiseen. Toivomme, että keskusta tässä suhteessa tulisi mukaan ja olisi omalta osaltaan valmis myös tukemaan verojen keventämistä ja pidättäytyisi sellaisista valtion menojen jatkuvista lisäämisvaatimuksista, jotka vaikeuttavat verojen keventämistä.

Mitä tulee yksityisten eläkevakuutusten verotuskohteluun, jonka ministeri Alho on nostanut keskustelun aiheeksi ja johon ed. Ala-Nissilä viittasi, niin totean, että kokoomuksen eduskuntaryhmä ei hyväksy sitä, että yksityisten eläkevakuutusten verokevennyksistä luovuttaisiin.

Ed. S a a r i n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämän asian voi laskea vähän toisenlaisellakin tavalla kuin miten ed. Ala-Nissilä on laskenut. Hän laski, että tässä menetään 600 miljoonaa. Minä lasken, että tässä saadaan 600 miljoonaa, koska jos ed. Ala-Nissilän linjalla oltaisiin, niin tätä sopimusta ei syntyisi lainkaan. Se 1,2 miljardin markan verotuotto on teoreettinen tavoite. Siihen ei ole neuvotteluissa ylletty eikä sitä ole näin ollen voitu hallituksen esitykseen sisällyttää. Näin ollen tässä ollaan saamassa siis yli 600 miljoonaa markkaa verotuottoja. Olemme tietyllä tavalla tosin ota tai jätä -tilanteessa. Näin ollen minä kannatan hallituksen esitystä. Otetaan se 600 miljoonaa markkaa tuloja. Kyllä tässä edunsaajat ovat, niin kuin vastalauseessa todetaan, teollisuuden suunnalla, mutta kannatan sitäkin tässä taloussuhdannelanteessa, että Suomen ja suomalaisten kilpailukyvyistä huolehditaan myös tällä järjestelyllä.

Ed. S a s i (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Saarinen on täsmälleen oikeassa siinä, että budjettiarvioissa ei ole otettu 600 miljoonan markan lisäverotuloa lainkaan huomioon. Jos tätä kauppaa ei syntyisi, valtiolta jäisi saamatta tuo 600 miljoonaa markkaa.

Haluan myös korostaa sitä, että Imatran Voima Oy ei ole missään vaiheessa itse halunnut tällaista verojärjestelyä, vaan tämä verojärjestely johtuu kauppaja- ja teollisuusministeriön toivomuksesta ja liittyy siihen, että meillä on tarkoitus perustaa kantaverkkoyhtiö. Tällä tavalla pyritään auttamaan sitä, että kantaverkkoyhtiön veroitus tavalliselta kuluttajalta siirtohinnasta olisi alhaisempi, eli kyse on siitä, että vastaava summa, mikä nyt annetaan verohelpotusta, tulee kuluttajien hyväksi alemman hinnan muodossa. Tästä on myös sovittu ja tämä on mielestäni hyvin keskeinen elementti tässä.

Haluan myös korostaa sitä, että jos katsomme Imatran Voiman maksamia veroja vuodelta 1996, niin Imatran Voima maksaa noin 600 miljoonaa markkaa pelkästään tuloveroa eli saman summan, mikä tässä tulisi niin sanottuna helpotuksena. Kun osingot lasketaan vielä päälle, IVO:n maksamat tuloutukset valtiolle viime vuodelta ovat noin miljardi markkaa kaiken kaikkiaan. Asiat pitää laittaa myös tiettyihin mitta-suhteisiin.

Mitä tulee yksityisiin eläkevakuutuksiin, muistan, että kun pääomaverotusta syksyllä 92 tehtiin, ministeri Tytti Isohookana-Asunmaa esitti juuri täsmälleen samanlaisia ehdotuksia ja näkemyksiä kuin ministeri Arja Alho veropoliittisessa ministerivaliokunnassa, mutta tuolloin kokoomus kykeni tuollaiset ehdotukset torjumaan. On mielenkiintoista, että keskusta nyt tällä kertaa on oikealla asialla. Kokoomuksen eduskuntaryhmä lähteekin siitä, että pitää olla mahdollisuus täydentää normaalia työeläkevakuutusta siten, että tuon 66 tai 60 prosentin eläketaison voi saavuttaa, jos on ollut vain lyhytaikaisia työsuhteita ja joustavaa työelämää, kuten tänä päivänä käytännössä on. Tältä osin on tärkeätä, että tuo verovähennysoikeus säilyy.

Ed. P u i s t o (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puutun molempiin asioihin, ensin lakiesitykseen Imatran Voimasta. Olemme käsitelleet sen verojaostossa ja todenneet, että vaihtoehtoja suuresti asiaan ei ollut. On aika populistista oppositiosta esittää, että vaihtoehtoja olisi ollut. Me tarvitsemme kantaverkon. Tämä oli osittain pitkin hampain hyväksyttävä.

Sen sijaan esiin tullut kysymys vapaaehtoisen vakuutuksen vähennysoikeudesta on erittäin mielenkiintoinen. Valitettavasti asia on lähtenyt väärin päin liikkeelle siltä osin, että asia pitää valmistella hallituksessa huolella, tuoda portaittain esitys eduskunnalle ja hyväksyä se. Toivon, että ed. Ala-Nissilä on silloin rintamassa, kun tätä korjaillaan, ja katsotaan saman tien muutkin eläkkeet, miltä osin eläkkeitä maksetaan valtion varoista. Muun muassa MYELin kohdalla varmasti on korjattavaa. Se korjattaneen saman tien.

Ed. A l a - N i s s i l ä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tälle järjestelylle olisi totta kai vaihtoehtoinen järjestely ollut. Minä itse esitin tuossa yhden vaihtoehdon, mitä muun muassa Kuntaliitto esitti, kun sitä asiantuntijana kuultiin. Täytyy muistaa, että Imatran Voiman

valtio omistaa. Me olemme isäntä Imatran Voima Oy:ssä. Ei yhteiskunnan ole pakko antaa sille verokevennyksiä. Ed. Saarisen logiikka on aikamoista logiikkaa, että kun annamme puolet veroista anteeksi, saamme sentään sen toisen puolen. (Ed. Saarinen: Ei vain synny sopimusta muuten!) Minä luulen, että moni veronmaksaja olisi kiitollinen, jos voitaisiin näin menetellä. Varsinkin pienituloiset eläkeläiset varmaan ed. Saarisen malliin olisivat hyvin tyytyväisiä, saahan valtio sen toisen puolen veroa, kun toinen puoli annetaan anteeksi.

Arvoisa puhemies! Mitä tulee verolinjaan yleensä, ja tässä vastaan ed. Zyskoviczille, niin keskustahan lähtee siitä, että tuloverotusta pitää voida keventää. Myös pitää voida käyttää järkeviä verokannustimia. Meillähän on nyt valtiovarainministeri vero-osastolla, ja veroministeri Arja Alho tuntuu edustavan sellaista linjaa, että kaikki verokevennykset pois. Hänellä on tällainen ylineutraali linja, kun me voisimme verokannustimella aikaansaada kotityötä, voisimme aikaansaada sitä, että ihmiset voisivat käydä vähän kauempaakin lyhytaikaisissa työsuhteissa. Me voisimme myös järkevää vapaaehtoista vakuustointimintaa edistää. Minusta kyllä tuntuu, että tällaisia järkeviä verokannustimia, jotka koskevat tavallista palkansaajaa tai eläkeläistä, suorastaan vainotaan. Sen sijaan valtion suuryhtiölle kyllä annetaan 600 miljoonaa veroja anteeksi. Ei tämä ole oikea veropoliittinen linja. Ei tämä ole mitään populismia, vaan tämä on fakta.

Ed. T i u s a n e n : Arvoisa rouva puhemies! Ed. Ala-Nissillä on ihan oikea kanta siinä mielessä, että tavallisen ihmisen käsitykseen tämä verohelpotus sinänsä vähän huonosti kolahtaa yhteen.

Mutta eräs asia tuli jokin aika sitten esille Imatran Voiman Osakeyhtiön toimitusjohtajan kanssa käydyissä keskusteluissa, nimittäin se, että eräässä vaiheessa valtiolta ei olisi vaatinut lainkaan verotuloja Imatran Voima Osakeyhtiöltä, mutta Imatran Voima totesi, että sen oman julkisuuskuvan kannalta on tärkeätä, että he maksavat veroja, ja he halusivat maksaa. Kyllä tällainen valtion vastaantulo on hyvin vahvaa teollisuutta ja suuryrityksiä kohtaan. Siinä mielessä tämä liberalismi on todellakin vapaamielistä.

Ed. U o t i l a : Arvoisa rouva puhemies! Tämän taustallahan on tietenkin sähkömarkkinalaki, joka edellisen hallituksen ja eduskunnan aika-

na säädettiin. Toimiakseen sähkömarkkinat tarvitsevat tietysti markkinapaikan ja siinä mielessä on täysin perusteltua, että yhteinen kantaverkko maahan muodostetaan. Kysymys on nyt ollut siitä, millä ehdoilla ja minkälaisella järjestelyllä tällainen järjestely on mahdollista tehdä.

Kyllä verojaosto tätä hyvin pitkään käsitellessään käsitteli niitä kaikkia kyseenalaisia kohtia, joita tähän sisältyy kilpailulainsäädännön ja vahvan markkina-aseman muodostumisen kannalta ja tietysti tämän verotulon osalta joko niin laskien kuin ed. Saarinen laskee tai niin kuin ed. Ala-Nissilä laskee.

Mutta se väite, mihin vastalauseessa viitataan, että olisi ollut todellinen vaihtoehto järjestää tämä asia toisella tavalla, perustuu Kuntaliiton yhden lausunnonantajan ja myös vastalauseen kirjoittajien näkemyksiin. Minä en usko, että todellisuudessa tämä vaihtoehto olisi ollut realistinen. Sitä ei kerta kaikkiaan olisi saatu aikaan ja silloin myös tämä tavoite, mitä tällä esityksellä haetaan, yhteinen kantaverkon muodostuminen, toimivan markkinapaikan rakentaminen sähkönsiirrolle, olisi jäänyt toteutumatta. Täytyy muistaa, että tavoitteeksi on asetettu myös siirtokustannusten alentuminen, joka osittain tietenkin tulee myös kotitalouksien hyödyksi alempina maksuina.

Mitä tulee yksityiseen eläkesäästämiseen, josta nyt on puhuttu, kysymys ei ole varmaankaan siitä, että oltaisiin eri mieltä, etteikö ole syytä kannustaa ja etteikö ole ihan arvokas asia täydentää eläketurvaansa myös yksityisellä eläkesäästämisellä. Kysymys on vain siitä, minkälaisia taloudellisia etuja, minkälaisia porkkanoita siihen tarjotaan, jotta tämä toteutuu. Minusta nykyiset vähennysoikeudet ja niiden hyödyntämismahdollisuudet ovat kohtuuttoman suuret verrattuna kaikkeen muuhun niukkuuteen, missä eletään.

Ed. K a l l i s : Arvoisa rouva puhemies! Ensiksi on ehkä syytä todeta, mistä oikein on kysymys. Valtio luopuu omaisuudesta, jonka se omistaa välillisesti tai välittömästi sataprosenttisesti. Ja kysymyksessä on kantaverkosto, jonka liikevaihto lähentelee miljardia ja joka tuottaa valtiolle noin 400 miljoonaa markkaa vuodessa.

Ed. Sasi totesi, että Imatran Voima maksaa paljon veroa. Se pitää paikkansa, koska Imatran Voima on menestynyt hyvin. Nyt Imatran Voima luopuu kantaverkosta, myy sen. Myy sen yhtiölle, jossa valtio on omistajana mukana, mutta enää vain 50 prosentin osuudella. Onko kauppa-

hinta oikea, on tietenkin erittäin tärkeä kysymys. Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että valtio voi aivan hyvin myydä omaisuutensa, jos valtio saa siitä hyvän hinnan.

Totesin, että tämä kantaverkko tuottaa noin 400 miljoonaa markkaa valtiolle vuodessa. Nyt se myydään noin 5,3 miljardin markan kauppahinnalla eli 8 prosentin tuotto menetetään. Jos tänä päivänä saadaan liiketoiminnassa 8 prosentin tuotto, niin se on varsin hyvä. En minä ainakaan sellaista omaisuutta möisi. Jos olisi pakko myydä, jos teollisuus ja uusi sähkömarkkinalaki edellyttävät myyntiä, niin silloin tietenkin asia on toinen.

Mutta aivan niin kuin ed. Ala-Nissilä totesi, oli olemassa ja on edelleen olemassa toinen vaihtoehto: Kuntaliitto. Sen energiainsinööri Mauri Marjamäki on todennut, että olisi toinen vaihtoehto, joka olisi valtion ja kuntien kannalta edullisempi. Minä en ainakaan muista, että verojaostossa yksikään asiantuntija olisi taputtanut hallituksen esityksen puolesta. Päinvastoin, lähes kaikki asiantuntijat ovat suhtautuneet siihen kielteisesti tai ainakin neutraalisti.

On myös muistettava, että Imatran Voima, joka tässä tapauksessa on myyjänä, suhtautuu kielteisesti, ei pidä tätä hyvänä ratkaisuna.

Tässä on myös pantava merkillä se seikka, että alhaista kauppahintaa perustellaan kahdella tekijällä. Toinen on se, että voidaan ruveta myymään sähköä halvemmin ja alennus olisi kaksi penniä kilowattitunnilta. Kuinka paljon kuluttaja hyötyy kahden pennin alennuksesta, kun nyt puhutaan tavallisesta kuluttajasta? Kulutus on vuositasolla tavallisessa perheessä noin 350 kilowattituntia. Kaksi penniä tekee 70 markkaa vuodessa. (Ed. Puisto: Iso raha köyhälle!) — Iso raha köyhälle, 70 markkaa!

Mitä kuluttaja menettää, jos hän välillisesti menettää hyvin tuottavan omaisuuden, joka oli siis tämä kantaverkko, joka tuottaa 8 prosenttia? Kun valtio jotain omistaa, niin me olemme siinä osallisina, jos valtion omistama yhtiö maksaa veroa, niin kuin tässä tapauksessa Imatran Voima on maksanut. Nyt kauppahintaa pidetään liian alhaisena, ja sen takia pitää saada verohelpotusta.

Mutta on muistettava, että tässä päätetään myös muitten veronsaajien veroista. Eduskunta päättää nyt kunnalle tulevasta verosta, joka olisi tässä tapauksessa vajaat 300 miljoonaa. Se merkitsee Turun kaupungille parikymmentä miljoonaa markkaa, Vaasan kaupungille 10 miljoonaa markkaa. Kansanedustajat tavallaan luopuvat

nyt kunnalle tulevasta verosta. Onko se sitten tässä asiassa painava asia, ratkaiskoon kukin itse.

Mutta, rouva puhemies, minusta ydinkysymys on siinä, onko kauppahinta oikea, onko kauppa järkevä. Minun mielestäni, jos vaihtoehtoja on olemassa, ei pidä luopua omaisuudesta, jonka tuotto on näinkin hyvä.

Ed. R. Ojala : Arvoisa puhemies! Kun tässä yhteydessä on puhuttu vapaaehtoisista eläkevakuutuksista, niin luvallanne muutama mielte siitä.

Täytyy ensinnäkin selkeästi todeta, että kukaanhan ei ole missään vaiheessa ehdottanut sen järjestelmän poistamista. Se on tullut esiin täällä eduskunnassa kahden kirjallisen kysymyksen ja yhden lakialoitteen kautta, ja niihin on ihan normaalia virkatietä valtiovarainministeriössä laadittu vastaus, josta sitten tämä keskustelu on lähtenyt.

Kun vapaaehtoisia eläkevakuutuksia on jokaisella varmasti tulevaisuudessa mahdollisuus ottaa, kysymys on vain siitä, millä panoksella yhteiskunta on siinäkin vakuutusmuodossa mukana sen lisäksi, että meillä on lakisääteinen eläkevakuutus.

Tässä yhteydessä on monta kertaa vedottu siihen, että myös ay-liikkeen jäsenmaksut ovat vähennyskelpoisia. Kukaan ei ole varmaan uskaltanut ajatella, että veroraja vedettäisiin niin alas kuin ay-jäsenmaksujen vuosittainen verovaikutus on. Puhutaan varmasti ihan eri summista.

Joka tapauksessa tämä asia on semmoinen, joka on syytä nyt selvittää, koska se aiheuttaa keskustelua ja ihmiset ovat siitä kovasti kiinnostuneita. Kannattaa kyllä kiinnittää huomiota siihen, millä tavalla vakuutusyhtiöt tätä markkinoivat. Nehän markkinoivat tänä päivänä lähes pelkästään verohelpotuksia, ja sen sivuseurauksena tulee sitten vakuutus.

Ed. Ala-Nissilä : Arvoisa puhemies! Minäkin jatkan tähän liittyen yleistä verokeskustelua.

Ed. R. Ojala, kyllähän toisaalta on niin, että erilaisten edunvalvontajärjestöjen verotuki on yli 2 miljardia markkaa. Se ei ole ollenkaan vähäinen tuki, mitä erilaisia edunvalvontajärjestöjä tässä maassa veropolitiikalla tuetaan. Siihenhän ei ole saanut koskea tässä, enkä minä ole sitä esittämässä. (Ed. Puisto: MTK:tako tarkoitatte?) — MTK:n osuus siitä on joitakin kymmeniä

miljoonia ja palkansaajajärjestöjen osuus on kai 1,5 miljardia.

Mutta en minä ole esittämässä sitä tässä vähennettäväksi, totean vain, että kun hallituksen lakiesityksessä 600 miljoonaa markkaa annetaan käytännössä verokevennyksiä kahdelle yhtiölle, niin tosiasiaan on, että tämä raha meillä olisi käytettävissä muutoin veropolitiikassa. Miksemme käyttäisi sitä esimerkiksi kannustinvähennyksen nostamiseen. Kannustinvähennys, mikä toteutettiin, oli vain 500 miljoonaa, eli tällä pystyttäisiin tuplaamaan kannustinvähennyksen verovaikutus. Sillä todella edistettäisiin työllisyyttä, kun matalapalkka-aloilla verokiilaa leikattaisiin. Siis tämä lakiesitys kohdistaa nyt tarpeettomasti verokevennyksen väärään kohteeseen, valtion omaan monopoliyhtiöön. Näin ei olisi tarvinnut menetellä.

P u h e m i e s : Kehotan edustajia kuitenkin muistamaan, että ankkuroimme tämän keskustelun lakiehdotukseen.

E d. P e k k a r i n e n : Arvoisa puhemies! Tupakan sitä ajatuksenkulkua, mikä edustajien Al-Nissilän ja Kalliksen puheenvuoroissa on esille tullut, haluan vielä sanoa sen, mikä julkisuudessakin on kerrottu ja myös varmaan erilaisissa asiantuntijakuulemisissa, että koko tätä ratkaisua kenties ei olisi syntynyt, ellei tällaista vastaantuloa verotuksen kautta olisi voitu toteuttaa kuitenkin valtion omistamalle Imatran Voimalle. Tämä väite taas tuntuu perin eriskummalliselta, ettei valtioherra voisi sanoa selkeästi omistamalleen yhtiölle, millä tavalla oikeudenmukaisesti ja kohtuullisesti tällaiset ratkaisut pitäisi voida suorittaa. Ei siinä silloin tarvitsisi minkäänlaisena "kauppahintana" käyttää tällaista verokevennystä, joka tuntuu perin kohtuuttomalta monien sellaisten yhteiskuntaryhmien ja myös sellaisten elinkeinoelämän osien kannalta, jotka kokevat, että jos kerran jotain verovastaantuloa julkisella vallalla on mahdollisuus antaa, niin heille se paremmin ja enemmän kuuluisi kuin konsanaan Imatran Voimalle.

(Korokkeelta) Arvoisa puhemies! Ehkä muuttaman sanan vielä jatkan. Todellakin asetelmana se, että IVO saa näin suuret veronkevennykset, on tavattoman huonosti perusteltua. Tästä syystä olisi ollut parempi lähteä liikkeelle koko tämän ratkaisun hakemiseen aivan muista lähtökohdista. Kun sanon muista lähtökohdista, silloin tunnustan sen tosiseikan, että sinänsä uuden sähkömarkkinalain voimaantulon seurauksena

ne ratkaisut, joilla yhteen kantaverkkoon mennään ja sen kantaverkon aikaansaamisen edellytyksiä luodaan, ovat aivan oikeata ja välttämättömää puuhaa. Tapa, millä se toteutetaan, on mielestäni verotuksellisesti huono. Vähintäänkin näyttää siltä, että tässä veroneutraliteettia paremman kerran poljetaan, annetaan julkisen vallan, valtion, kädenojennus valtion omistamalle yhtiölle, ja tätä kautta muut toimijat tässä kentässä hieman nyrpein niskoin seuraavat tätä toimintaa.

Ei ihme, että IVO on jo hankkinut, oliko se Budapestin sähkölaitoksen, energialaitoksen vai mikä se on, jnp. Kyllä näitä kevennyksiä antaen varmaan pystytään hankkimaan vieläkin suurempia laitoksia eri puolilta maailmaa ja myös toimimaan kotimaisilla energiainmarkkinoilla, jossa kova kuhina käy, tavalla, jossa valtionyhtiö pystyy näidenkin vastaantulojen kautta saamaan merkittäviä kilpailuedellytyksiä.

Yliä minäkin tulen lopuksi siihen, että esimerkiksi tässä salissa on käyty keskustelua viimeisten kuukausien aikana kovasti siitä, onko esimerkiksi kotona tehtävän työn tukeminen mahdollista minkälaisin verovastaantuloin. Muutama kymmenen miljoonaa markkaa tuntuu aivan mahdottoman suurelta. Siihen kunnon valmiutta ei meinaa löytyä. Tässä kertaheitolla yhdelle yhtiölle menee yli 600 miljoonaa markkaa verokevennystä. Vaikka tällaisista asetelmista joku voisi sanoa, että näissä on vähän populistisia aineksia, kun tällaista rinnakkainasettelua suorittaa, mutta ei siitä tarvitse välttämättä olla kysymys. Luomani asetelma on aivan realismia ja myös tässä valossa asiaa pitää katsella.

Mitä tulee ed. R. Ojalan näkemykseen, kun tämä eläkevakuutus kysymys tuli esille, jos puhemies ihan lyhyesti sallii, en nyt niin hirveän monta kertaa ministeri Alhoa ole kehunut, mutta minusta tämän kysymyksen vähintäänkin läpikotaisin selvittäminen on kyllä paikallaan. Minun oma aavisteluni on, että tässä on nykyisellään sellaista tavallaan verotukea, jolle ei oikein kestäviä perusteluja löydy. Jos halutaan eläkevakuutussäästämistä edistää, sille toiminnalle pitää hakea sellaiset tavat, jotka ovat myös neutraaleja.

E d. S a s i : Arvoisa puhemies! On syytä todeta ed. Pekkariselle ensinnäkin se, että valtio ei yksin omista Imatran Voima Oy:tä. Näin ollen tietysti, jos yhtiö velvoitettaisiin luovuttamaan omaisuuttaan alihintaan, niin muiden osakkeen-

omistajien oikeuksia siinä yhteydessä loukattaisiin. Myös, jos omistaja määrää osittain omistamansa yhtiön luovuttamaan omaisuutta alihintaan, sen jälkeen pörssilistautuminen ei tulisi olemaan yhtiölle kovinkaan helppoa. Tarkoitus on, että valtio hankkii merkittäviä lisätuloja omistamiensa yhtiöiden osakkeiden myynnillä, ja Imatran Voiman on tarkoitus olla yksi näistä myyntikohteista.

Mitä tulee sitten siihen, että verrataan jonkin järjestelmän muutosta, kuten kannustinloukkuvähenystä tai yhtä yksittäistä veroratkaisua, niin ne eivät ole vertailukelpoisia, koska tässä on kyse vain yhdestä 600 miljoonasta markasta yhtenä vuonna. Jos tehdään jokin järjestelmän muutos, kyse on veromenetyksestä jokaisen verovuoden aikana.

Loppujen lopuksi täytyy muistaa se, että jos tätä ratkaisua ei tehdä, se merkitsee kuluttajille korkeampaa sähkön hintaa. Se, mitä oppositio vaatii, on, että kuluttajien pitäisi maksaa sähköstään nykyistä enemmän, sekä pienkuluttajien että suurkuluttajien.

Mitä tulee eläkevähennyskeskusteluun, niin täytyy todeta, että koko asia selvitettiin hyvin perusteellisesti syksyllä 92. Siinä yhteydessä arvioitiin tilanne kokonaisuudessaan ja ehdot, joita asetettiin, olivat äärimmäisen tiukkoja. Sen jälkeen, kun laskentatavat, joilla päädytään TELin mukaiseen eläke-etuuteen, olivat hyvin hankalia, pyrittiin kehittämään järjestelmä, jossa sosialidemokraatit olivat aktiivisesti mukana, että saatiin 15 000 markan vähennys, ja se oli hallinnollisen yksinkertaistamisen ystävällistä. Voidaanhan asiaa selvittää, mutta haluan todeta, että kun kerran se on vähennyskelpoinen ja tulo on vastaavasti veronalaista tuloa, meno — tuloperiaate toteutuu tässä hyvin eikä mistään veroholhouksesta kaiken kaikkiaan ole kyse.

Ed. Puisto: Arvoisa puhemies! Puheenvuorossaan ed. Pekkarinen oli hyvin oikeassa kahdessa asiassa. Menemättä syvällisemmin vaakuutusasiaan puhemiehen toivomuksesta kerron vain, että olin ilahtunut siltä osin hänen kannoistaan.

Lisäksi siltä osin, että populistista tai ei, ainahan pitäisi veroista puhuttaessa katsoa mahdollisimman laajasti koko verotusta eikä yksittäisiä tapauksia oikeudenmukaisuuden ja sosiaalisuuden löytymiseksi. Joskus kuitenkin voi tuntua siltä, että jos puhutaan yleisesti eläinkunnasta, voi olla vaikea saada elefanttia ja leppäkerttua samaan aikaan kuvaan.

Imatran Voimasta vielä se, että puheenvuoroissa, ed. Sasin puheenvuoroa lukuun ottamatta nyt viimeksi, ei ole tuotu selkeästi julki sitä, että kyseessä ei ole vain Imatran Voima vaan mukana on myös muita omistajaosapuolia, muun muassa Pohjolan Voima Oy. Tältä osin ratkaisu ei välttämättä ole niin yksinkertainen, että valtio sanelee.

Kun puhutaan siitä, että Imatran Voima sijoittaa ulos ja mitä tälle omaisuudelle tapahtuu, ikään kuin se lahjoitettaisiin, kadotettaisiin, myös siltä osin voidaan laajemmin puhua siitä, miten valtion omistuksessa olevaa omaisuutta hallitaan, valvotaan, ohjataan. Myöhemmin aloitetaan laajempi keskustelu myös siitä, miten valtion omistuksessa olevien yhtiöiden osalta jaetaan osinkoja valtiolle.

Ed. Kallio: Rouva puhemies! Jäin miettimään niitä laskelmia, joita puhujakorokkeelta esitin, ja haluan korjata, ettei pöytäkirjaan nyt jäisi sellaista kuvaa, että en osaa laskea.

Kotitalouksien sähkön kulutus on noin 3 500 kilowattituntia vuodessa, sanoin 350, joten tällainen korjaus. Säästö ei ole 70 markkaa kuluttajaa kohti, niin kuin esitin, vaan 70 markkaa mitaria kohti eli yhtä kotitaloutta kohti. Kun ed. Puisto piti 70:tä markkaa kuluttajaa kohti suurena summana, yhdyin siihen, mutta korjaan, ed. Puisto, se on kotitaloutta kohti. Näin ollen säästö ei jää kuin 15—20 markaksi kuluttajaa kohden. Näin sitä suuremmalla syyllä kauppahintaa voidaan pitää hyvin huonona.

Ed. Pekkarinen: Arvoisa puhemies! Aivan lyhyesti vielä puhun paikaltani. Minusta ed. Sasin tarkistus on sinänsä paikallaan. Me kaikki tiedämme, että IVOssa on toki muitakin omistajia mutta että valtio on ylivoimaisesti suurin omistaja. Tässä mielessä selvä puheenkäyttövalta on valtiolla, olisi ollut ja on edelleenkin valtiolla, eli valtiolla olisi ollut edellytyksiä toimia toisella tavalla.

Ylipäänsä sellainen ajatus, että kauppa tehdään alihintaisesti ja sitten kuitenkin verotuksen kautta alihintaista kauppaa lähdetään subventoimaan, on menettelytapana väärä. Se ei kerta kaikkiaan ole perusteltua ja hyväksyttävissä. Siihen on pitänyt hakea toisenlaiset ratkaisumallit.

Vielä viime sanoikseni yhdyin siihen, mitä ed. Kimmo Sasi sanoi, että sinänsä kantaverkkoratkaisu oli pakko tehdä, ei siinä mitään. Luulen, että edustajat Kallis ja Ala-Nissiläkin ovat samaa mieltä, mutta siinä, miten se toteutetaan myös

verotuksellisesti, miltä se näyttää ja mitä se on, mentiin erittäin pahasti pieleen.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—3 §, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

7) Hallituksen esitys laeiksi elinkeinotulon verotamisesta annetun lain ja varallisuusverolain 34 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 249/1996 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 2/1997 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 2. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsitteelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. S a s i : Arvoisa puhemies! Haluan tämän hallituksen esityksen osalta todeta sen, että valtiovarainvaliokunta on mietinnössään kiinnittänyt huomiota eläkesäätiöiden kohteluun ja meillä on sikäli jossakin määrin poikkeuksellinen tilanne, että työeläkeyhtiöitä, eläkekassoja, eläkesäätiöitä ei verotuksessa kohdella samalla tavalla. Erityisesti tämä koskee arvon korotuksia. Pyrimme valtiovarainvaliokunnan verojaostossa jo tässä yhteydessä korjaamaan näitä puutteita. Mutta kun eläkesäätiöitä koskeva lainsäädäntö on muutenkin tällä hetkellä uudistusvaiheessa, lähdimme siitä, että kun nuo säännökset ovat tiedossa, samassa yhteydessä pitäisi myös verotussäännökset laittaa kuntoon. Takarajan pitäisi

olla tämän vuoden loppuun mennessä. Tämä on tärkeätä siitä syystä, että eläkesäätiöt olisivat yhdenvertaisessa kilpailuasemassa eläkekassojen ja työeläkeyhtiöiden kanssa. Haluan korostaa myös sitä, että useimmissa tapauksissa työeläkesäätiöt ovat erittäin tehokkaita ja myös eläkeläisten kannalta hyvin kannatettuja ratkaisuja.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta

ensimmäisen lakiehdotuksen 5, 8 ja 48 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike sekä toisen lakiehdotuksen 34 §, voimaantulosäännös, johtolause ja nimike.

Lakiehdotusten toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

8) Hallituksen esitys laiksi työeläkevakuutusyhtiöistä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys 255/1996 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan mietintö 6/1997 vp

Mietintö pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti ensi keskiviikkona pidettävään täysistuntoon.

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi tiistaina kello 14.

Täysistunto lopetetaan kello 13.52.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen

